Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 198/2613/2017
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 14 marca 2017 roku

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2017 ROK

BIAŁYSTOK, 2016

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE…… 3
2. ROZDZIAŁ I. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim…….……... 6
3. ROZDZIAŁ II. Cele i priorytety regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2017r. w województwie podlaskim …….…… 14
4. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2017r..…… 19
   - 4.1. PRIORYTET I. Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości……. 19
   - 4.2. PRIORYTET II. Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy …… 20
   - 4.3. PRIORYTET III. Poprawa kompetencji i kwalifikacji mieszkańców regionu ……. 28
   - 4.4. PRIORYTET IV. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy …… 32
5. ROZDZIAŁ IV. Zarządzanie, monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań w RPD/2017 36
6. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji zadań w RPD/2017…….. 37

ZAŁĄCZNIKI……. 39

1. WPROWADZENIE

1. Podstawy formalno-prawne do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 r.

Opracowanie Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok (RPD/2017) stanowi realizację obowiązku wynikającego z zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która zobowiązuje samorząd województwa do określenia i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich przez coroczne przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

RPD/2017 określa kierunki regionalnej polityki rynku pracy oraz działania jakie Samorząd Województwa Podlaskiego we współpracy z partnerami działającymi na rzecz rozwoju rynku pracy zamierzają podjąć w 2017r. w celu wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Dokument wskazuje priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia na podlaskim rynku pracy. Z uwagi na operacyjny charakter Plan Działań bierze pod uwagę oczekiwania przedstawione w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych, a w szczególności w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020r., Strategii Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020, Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 i Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Założono, iż Plan identyfikuje i systematyzuje działania podejmowane w ramach określonych obszarów priorytetowych na rzecz rozwoju rynku pracy w województwie podlaskim przez partnerów rynku pracy w danym roku, służy monitorowaniu zaplanowanych działań i wydatkowanych środków oraz realizuje funkcję informacyjną w zakresie działań podejmowanych i realizowanych na podlaskim rynku pracy.

Do opracowania dokumentu włączyli się następujący partnerzy:

- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
  - Departament Rozwoju Regionalnego,
  - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Podlaskiego,
- Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

RPD/2017 podlega opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa oraz wojewódzką radę dialogu społecznego i wojewódzką radę rynku pracy.

Koordynacja, monitoring oraz sprawozdawczość z realizacji Planu należy do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. Każdy podmiot zgłaszający swoje zadanie do realizacji w ramach RPD jest odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad realizacją zadania, monitoring i sprawozdawczość zgodnie z określonymi w Planie zasadami.

2. Dokumenty strategiczne – podstawa do opracowania RPD/2017.

2.1. Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017 (KPD/2015-2017).

W Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017 (KPD/2015-2017), przyjętym uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 marca 2015 r., określono jako cel główny polityki państwa w zakresie zatrudnienia, zwiększenie wskaźnika zatrudnienia ogółem (do 68, l% w 2017 r. - dla osób w przedziale wieku 20-64 lata). Celowi głównemu sprzyjać będzie osiągnięcie celów dodatkowych, którymi są:

- zmniejszenie stopy bezrobocia ogółem,
- zwiększenie wskaźnika aktywności zawodowej.

Cel ogólny i dodatkowe będą realizowane za pomocą działań kierunkowych zgrupowanych w dwóch obszarach priorytetowych, którymi są:

1. Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia.
2. Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy.

Cele KPD/2015-2017 będą realizowane w obrębie działań kierunkowych zgrupowanych we wspomnianych obszarach priorytetowych:

1. Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy.
2. Wspieranie tworzenia partnerstw na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym.
3. Sięganie po niewykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi) oraz uzupełnienie istniejących niedoborów na rynku pracy poprzez imigrację zarobkową.
4. Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy.
5. Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie.
6. Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne).
7. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej.

2.2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 (POWER) powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia oraz oferuje wsparcie bezpośrednie w obszarach, których wsparcie z poziomu krajowego jest uzasadnione. Ponadto w POWER wspierane są innowacje społeczne, projekty mobilności międzynarodowej i współpraca ponadnarodowa.

Działania finansowane ze środków POWER opierają się na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których większą efektywność zapewni wsparcie z poziomu krajowego. Realizacja programu odbywa się w ramach 6 osi priorytetowych (w tym oś VI Pomoc techniczna):

I. Osoby młode na rynku pracy.
II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji.
III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.
IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa.
V. Wsparcie dla obszaru zdrowia.

W ramach Osi I Osoby młode na rynku pracy realizowane wsparcie kierowane jest bezpośrednio do osób młodych pozostających bez pracy w wieku 15-29 lat (w tym w szczególności tych, którzy nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), które będzie przyczyniało się do zwiększenia możliwości ich zatrudnienia.

2.3. Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku, określa kierunki długofalowej koncepcji rozwoju województwa. Wizja województwa sformułowana w dokumencie brzmi następująco: Województwo podlaskie: zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze. Cele strategiczne i operacyjne Strategii przedstawia tabela poniżej.

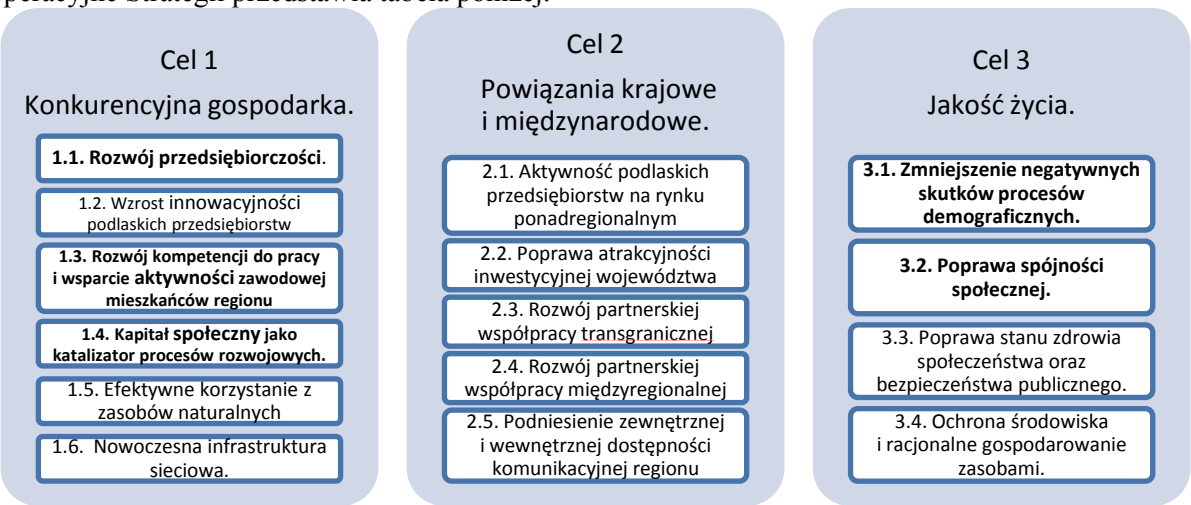

2.4. Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020 (SPSWP) określa zasady i obszary działań w realizacji regionalnej polityki społecznej oraz skupia kierunki działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, zapobiegania procesom wykluczenia społecznego oraz stwarzania warunków umożliwiających osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych.

Celem Strategii jest zapewnienie, w warunkach ciągłych przemian, kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczanie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej.

W dokumencie wyodrębniono pięć obszarów strategicznych i odpowiadające im cele:

1. Zaspokojenie potrzeb rodzin w województwie podlaskim.
2. Wypełnianie funkcji rodziny (rodziny z osobami zależnymi, bezpieczeństwo).
3. Profilaktyka oraz oferta leczenia w systemie ochrony zdrowia.
4. Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej.
5. Efektywna pomoc społeczna.

2.5. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020 (RPOWP 2014-2020) jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020. RPOWP 2014-2020 jest programem dwufunduszowym, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Głównym celem RPOWP 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności gospodarki kształtowanej w oparciu o regionalne specjalizacje. Dla każdego działania w Programie określono cele szczegółowe. Program obejmuje 33 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. W ramach RPOWP 2014-2020 trzy osie priorytetowe będą miały bezpośredni wpływ na kreowanie aktywnej polityki rynku pracy w województwie podlaskim.

Tabela 1. Wybrane Osie priorytetowe RPOWP 2014-2020.

Oś II. Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa.	Oś III. Kompetencje i kwalifikacje.	Oś VII. Poprawa spójności Społecznej.
2.1. Zwiększenie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz poszukujących pracy przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wsparcie mobilności zasobów pracy. 2.2. Działania na rzecz równowagi praca- życie. 2.3. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych. 2.4. Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian. 2.5. Aktywne i zdrowe starzenie się.	3.1.Kształcenie i edukacja. 3.2. Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu. 3.3. Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki.	7.1. Rozwój działań aktywnej integracji 7.2. Rozwój usług społecznych. 7.3. Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego.

2. ROZDZIAŁ I. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim.

1. Ludność, zasoby pracy

Podobnie jak w skali kraju, również w województwie podlaskim w 2015 roku odnotowano **rzeczywisty ubytek ludności**. W końcu 2015 r. w woj. podlaskim mieszkało 1188,8 tys. osób, czyli o 3,1 tys. mniej niż przed rokiem (o 0,3%). O spadku liczby mieszkańców zadecydowało ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -1,9 na 1000 ludności (tak jak w 2014 r.); dla Polski wskaźnik ten osiągnął wartość -0,4. Innym decydującym czynnikiem był ujemny przyrost naturalny ludności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniósł w 2015 roku -1,24 (w roku poprzednim: -0,69), podczas gdy wskaźnik ogólnokrajowy to -0,67[1].

W końcu 2015 r. liczba ludności województwa w wieku produkcyjnym kształtowała się na poziomie 750,4 tys. osób (63,1% ogółu). W ciągu roku w tej grupie nastąpił spadek o 5,2 tys. osób (o 0,7%). Wśród ludności w wieku produkcyjnym osoby w wieku mobilnym (18-44 lata) stanowiły 62,5% (469,0 tys.) i ich liczebność zmniejszyła się o 3,7 tys., tj. o 0,8%. Natomiast w wieku niemobilnym było 281,3 tys. osób, tj. o 1,5 tys. (o 0,5%) mniej niż przed rokiem. W wieku przedprodukcyjnym było 207,4 tys. osób (17,4%), czyli mniej niż przed rokiem o 3,1 tys. (o 1,5%). W wieku poprodukcyjnym było 231,0 tys. osób (19,4%), tj. więcej o 5,1 tys. (o 2,3%). Współczynnik obciążenia demograficznego, określający liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2015 r. wyniósł dla woj. podlaskiego 58,4 (dla kraju: 60,1)[2].

W I półroczu 2016 r. następował dalszy spadek liczby ludności województwa o 1,2 tys. (o 0,1%) w stosunku do końca 2015 r.; odnotowano 1187,6 tys. osób[3].

2. Aktywność zawodowa. Pracujący i bezrobotni

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności[4], w 2016 roku w woj. podlaskim liczba **ludności aktywnej zawodowo** zwiększyła się**.** W II kwartale 2016 r. liczba aktywnych zawodowo wyniosła 519 tys. osób i wzrosła o 3 tys. w stosunku do II kwartału roku poprzedniego. Wzrósł również współczynnik aktywności zawodowej w grupie ludności powyżej 15 roku życia i wyniósł 56,5%, tj. o 0,4 punktu więcej niż przed rokiem. Podobnie zwiększył się wskaźnik zatrudnienia, o 0,3 punktu proc., osiągając wartość 52,5%, co wynikało ze wzrostu liczby osób pracujących (o 2 tys., tj. o 0,4%) i spadku liczby osób biernych zawodowo (o 5 tys., tj. o 1,2%). Należy tu zaznaczyć, że drugi z wymienionych wskaźników osiągnął poziom poniżej średniej krajowej (Polska odpowiednio: współczynnik aktywności zawodowej – 56,2%, wskaźnik zatrudnienia – 52,7%).

Tabela 1. Aktywność zawodowa ludności (wg BAEL*) w woj. podlaskim w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	II kw. 2015		II kw. 2016	
Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej	**Podlaskie**	**Polska**	**Podlaskie**	**Polska**
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,1	55,8	56,5	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w %	52,2	51,6	52,5	52,7
Stopa bezrobocia w %	7,2	7,4	7,1	6,2
Aktywność zawodowa ludności w wieku 20-64 lata	**II kw. 2015**		**II kw. 2016**	
Wskaźnik zatrudnienia w %	69,7	67,4	70,4	69,1

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w II kwartale 2016 r. US w Białymstoku, Kwartalna informacja o rynku pracy w II kwartale 2016 r. GUS, BDL

[1] Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie podlaskim w 2015r., Informacje i opracowania statystyczne, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2016, s. 10 i nast.
[2] Dziedzinowa Baza Wiedzy, GUS http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/Demografia.aspx
[3] Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym (stan w dniu 30.06.2016 r.), GUS www.stat.gov.pl
[4] Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w II kwartale 2016r., US w Białymstoku, BDL, Kwartalna informacja o rynku pracy w II kwartale 2016 r., GUS

W końcu 2015 r. w **gospodarce narodowej woj. podlaskiego pracowało**[5] 413,1 tys. osób, czyli 55,1% ludności województwa w wieku produkcyjnym. W porównaniu do poprzedniego roku liczba pracujących zwiększyła się o 4,2 tys. osób, tj. o 1,0%. Województwo podlaskie jest regionem typowo rolniczym i udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie i rybactwie jest znaczący. W 2015 r. wyniósł 30,7%, tj. prawie dwukrotnie więcej niż średnia krajowa (16,1%). W porównaniu do roku poprzedniego wskaźnik ten zmniejszył się o 0,4 punktu proc. Odwrotna tendencja dotyczyła natomiast sektorów: przemysłu (wzrost udziału w strukturze pracujących o 0,2 punktu proc., do 15,5%) i handlu i napraw (o 0,2 punktu proc., do 13,5%). W pozostałych sekcjach odnotowano niewielkie zmiany udziału rzędu +/-0,1 punktu proc.

Tabela 2. Pracujący* w woj. podlaskim w latach 2014-2015 wg wybranych sekcji PKD (stan w końcu roku)

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	2014	Struktura w %	2015	Struktura w %	wzrost/ spadek liczby pracujących	
					w liczbach	**w %**
Liczba pracujących ogółem, **w tym:**	**408841**	**100**	**413077**	**100,0**	**4236**	**1,0**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	127040	31,1	126955	**30,7**	**-85**	**-0,1**
Przemysł	62417	15,3	63920	**15,5**	**1503**	**2,4**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	54469	13,3	55903	**13,5**	**1434**	**2,6**
Edukacja	33915	8,3	34071	**8,2**	**156**	**0,5**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24247	5,9	24714	**6,0**	**467**	**1,9**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	21165	5,2	21148	**5,1**	**-17**	**-0,1**
Budownictwo	19940	4,9	19974	**4,8**	**34**	**0,2**
Transport i gospodarka magazynowa	17554	4,3	17633	**4,3**	**79**	**0,5**
Pozostałe	48094	11,8	48759	**11,8**	**665**	**1,4**

Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w 2015 roku, GUS Warszawa 2016, http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy/pracujacy-w-gospodarce-narodowej-w-2015-roku,7,12.html

Zwiększa się **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**[6]**,** które w okresie styczeń – wrzesień 2016 r. wyniosło 100,3 tys. osób i było o 2,4% wyższe od zanotowanego w tym samym czasie w zeszłym roku. W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 11,1%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,0%), a także dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja oraz budownictwo (po 4,6%). Spadek wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,6%), w informacji i komunikacji (o 5,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1%).

W 2016 roku obserwujemy dalszy spadek poziomu **bezrobocia rejestrowanego**[7], a jego dynamika jest zbliżona do odnotowanej w 2015 r. W 2016 roku w okresie styczeń-wrzesień odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 6,1 tys. osób, tj. o 11,0%, a więc nieznacznie mniejszy niż w 2015 r., kiedy to w okresie dziewięciu miesięcy liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła

[5] Pracujący w gospodarce narodowej w 2015 roku, GUS Warszawa 2016, http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy/pracujacy-w-gospodarce-narodowej-w-2015-roku,7,12.html

[6] Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego we wrześniu 2016r., nr 9/2016, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Wrzesień 2016, s.2 i nast. http://bialystok.stat.gov.pl/opracowania-biezace/komunikaty-i-biuletyny/inne-opracowania/komunikat-o-sytuacji-spoleczno-gospodarczej-wojewodztwa-podlaskiego-we-wrzesniu-2016-r-,6,46.html

[7] Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku

o 6,6 tys. osób, tj. o 10,9%. Natomiast na przestrzeni roku (wrzesień do września) liczba zarejestrowanych bezrobotnych w woj. podlaskim zmniejszyła się o 4,9 tys. osób, tj. o 9,0%.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy woj. podlaskiego w końcu września 2016 r. w liczbie 48963, stanowili 10,5% ludności aktywnej zawodowo (w końcu września 2015 r. 11,6%). Na przestrzeni roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się więc o 1,1 punktu proc. Stopa bezrobocia w województwie podlaskim była wyższa od średniej krajowej o 2,2 punktu proc., przed rokiem o 1,9 punktu proc., zwiększa się więc niekorzystny dystans regionu do reszty kraju.

Tabela 3. Poziom bezrobocia rejestrowanego w woj. podlaskim w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	IX 2015	IX 2016
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	**53822**	**48963**
wzrost/spadek do stanu z końca ubiegłego roku	-6572 (-10,9%)	-6056 (-11,0%)
Stopa bezrobocia - Podlaskie	11,6% (-1,5pkt)	10,5% (-1,1pkt)
Stopa bezrobocia - Polska	9,7% (-1,8pkt)	8,3% (-1,4pkt)

Źródło: WUP w Białymstoku

Niekorzystną cechą rynku pracy na Podlasiu jest utrzymywanie się zróżnicowania terytorialnego poziomu bezrobocia. Najwyższy powiatowy wskaźnik stopy bezrobocia we wrześniu br. (17,0% - dla powiatu grajewskiego) stanowił 3-krotność wielkości wskaźnika najniższego (5,7% - dla powiatu suwalskiego).

3. Grupy osób bezrobotnych będące w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy[8]

Z roku na rok zmniejsza się liczebność bezrobotnej młodzieży, nadal jednak ludzie młodzi są jedną z najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Ciągle aktualnym, kluczowym czynnikiem determinującym bezrobocie wśród młodzieży jest niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, brak odpowiednich praktyk zawodowych na poziomie gwarantującym zatrudnienie, a przede wszystkim niedostatek miejsc pracy na regionalnym rynku pracy. W końcu września 2015 r. w ewidencji urzędów pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 15,0 tys. **osób bezrobotnych do 30 roku życia** (30,6% ogółu bezrobotnych), tj. o ponad 2,8 tys. osób mniej niż w końcu września 2015 r. (o 15,8%). Zmniejszył się również ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych o 2,5 punktu proc.

Coraz trudniejsza jest sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, które są zdolne do pracy i powinny pracować, jednak z różnych przyczyn przechodzą w okres zbyt wczesnej dezaktywizacji. Problem wydaje się przybierać na sile, przybywa bowiem ludności w tzw. wieku produkcyjnym niemobilnym (44-59/64 lata). Rośnie też udział tej grupy wiekowej; mimo że na przestrzeni roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. zmniejszyła się o 0,9 tys. (o 5,9%) – do 13,5 tys., to ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł do 27,6% (we wrześniu 2015 r. stanowiły one 26,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych).

1/3 zbiorowości zarejestrowanych bezrobotnych stanowią **osoby bez kwalifikacji zawodowych**, które w końcu września 2016 r., w liczbie 16,0 tys. stanowiły 32,7%. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 1,7 tys. osób (o 9,6%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 0,2 punktu proc. W zbiorowości zarejestrowanych bezrobotnych w końcu września 2016 r. osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego stanowiły 50,7% (o 1,0 punkt proc. więcej niż w analogicznym okresie 2015 r.).

W obraz rynku pracy województwa podlaskiego na stałe wpisało się **bezrobocie długotrwałe**. Jest to jedna z liczniejszych i trudniejszych do zaktywizowana kategorii bezrobotnych. We wrześniu 2016 r.

[8] tamże

liczba długotrwale bezrobotnych, tj. osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat), ukształtowała się na poziomie 30,3 tys. osób, a ich udział to 61,9% ogólnej liczby bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność osób długotrwale bezrobotnych spadła o 2,8 tys. (o 8,5%), zwiększył się natomiast jej procentowy udział o 0,4 punktu proc. Z długością pozostawania bez pracy ściśle wiąże się poziom wykształcenia. Im niższy poziom wykształcenia, tym większe zagrożenie długotrwałym bezrobociem. W populacji długotrwale bezrobotnych, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym stanowiły większy odsetek niż wśród ogółu bezrobotnych – 56,9% wobec 50,7%.

Następnym, obok wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy czynnikiem mającym wpływ na sytuację na rynku pracy jest **płeć**. W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia kobiet jest dużo niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn (odpowiednio: 45,3% wobec 60,3% w II kwartale 2016 r.). Mimo że wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych proporcje płci rozkładają się korzystniej dla kobiet, spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowany na przestrzeni roku, był większy wśród i mężczyzn niż wśród kobiet (odpowiednio o: 9,2% i 8,8%). W końcu września 2016 r. **kobiety zarejestrowane jako bezrobotne** (22,9 tys.) stanowiły 46,8% ogółu, a **mężczyźni** (26,1 tys.) – 53,2%. Istnieją kategorie bezrobotnych, w których nadwyżka kobiet jest znaczna. Wśród bezrobotnych rodziców, wychowujących co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, kobiety stanowiły aż ponad 75%, a w grupie bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – 65,7%.

Szczególnego wsparcia ze strony instytucji rynku pracy wymagają osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z różnych przyczyn, niejednokrotnie nakładających się na siebie: braku pracy, konieczności sprawowania opieki nad osobą zależną, niepełnosprawności.

W końcu września 2016 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 858 bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej**, w tym 65,7% to kobiety (564), 80,1% to osoby długotrwale bezrobotne (687), a 30,9% to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (265). Bezrobotni ci stanowili 1,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu września 2016 roku. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 0,1 tys. osób (o 11,5%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian.

W końcu września 2016 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych **kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka** wyniosła 6678 osób i stanowiły one 13,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zwiększyła się o 0,2 tys. osób (o 3,2%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 1,6 punktu proc.

W końcu września 2016 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 6983 osoby, w tym 80,6% to kobiety (5628), 62,8% to osoby długotrwale bezrobotne (4382), 47,5% to osoby do 30 roku życia (3314). Bezrobotni ci stanowili 14,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na koniec września br. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zwiększyła się o 0,3 tys. osób (o 3,8%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 1,8 punktu proc.

Z kolei liczba zarejestrowanych w końcu września 2016 roku bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** wyniosła 67 osób, w tym 74,6% stanowiły kobiety (50). Bezrobotni ci stanowili 0,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na koniec września br. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zwiększyła się o 22 osoby (o 48,9%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian.

Jako osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy traktowani są również **niepełnosprawni.** W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było w końcu września 2016 r. 3,2 tys. bezrobotnych osób niepełnosprawnych, tj. 6,5% ogółu. W ciągu roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 7,5% (o 0,3 tys.), lecz udział osób zwiększył się o 0,1 punktu proc. Przeważały tu, podobnie jak w latach poprzednich, osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności, głównie w związku z upośledzeniem narządu ruchu, chorobami psychicznymi,

chorobami narządu wzroku oraz chorobami układu oddechowego i krążenia. Dominująca grupa wiekowa to niepełnosprawni w wieku 45-54 lata oraz osoby reprezentujące niższe poziomy wykształcenia. Z usług urzędów pracy korzystają również osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu. Jest to grupa około 0,6 tys. osób w skali województwa.

Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest wysoki procent ludności zatrudnionej w sektorze rolnym (prawie 31%). Ponieważ jednak większość mieszkańców wsi posiadając indywidualne gospodarstwa rolne, faktycznie stanowi zbędną siłę roboczą w gospodarstwie i nie czerpie z tego tytułu dochodów, to jedynie część z nich trafia do rejestrów bezrobotnych. W końcu września 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 17,9 tys. **bezrobotnych zamieszkałych na wsi** i stanowili oni 36,5% ogółu bezrobotnych (we wrześniu 2015 r. było to 19,3 tys. – 35,9%). Na przestrzeni roku zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi o 1,5 tys., tj. o 7,6%, a więc mniejszy niż bezrobotnych mieszkańców miast (o 9,8%). Mieszkańcy wsi, mimo że są mniej licznie reprezentowani w populacji podlaskich bezrobotnych, znajdują się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Mają mniejszy dostęp do oferowanych miejsc pracy niż mieszkańcy miast. Dlatego też są bardziej zagrożeni bezrobociem strukturalnym – aż 61,6% z nich było osobami długotrwale bezrobotnymi. Nie bez znaczenia jest też poziom wykształcenia bezrobotnych mieszkańców wsi; bez wykształcenia średniego było 56,7% z nich.

Tabela 4. Priorytetowe grupy zarejestrowanych bezrobotnych w woj. podlaskim w latach 2015-2016 (w końcu miesiąca)

Wyszczególnienie	wrzesień 2015		wrzesień 2016		Wzrost/spadek	
	liczba	**%**	**liczba**	**%**	**w liczbach**	**w %**
Bezrobotni ogółem, w tym:	**53822**	**100,0**	**48963**	100,0	-4859	-9,0
kobiety	25122	46,7	22908	46,8	-2214	-8,8
mężczyźni	28700	53,3	26055	53,2	-2645	-9,2
zamieszkali na wsi	19320	35,9	17854	36,5	-1466	-7,6
zamieszkali w miastach	34502	64,1	31109	63,5	-3393	-9,8
osoby do 30 roku życia	17790	33,1	14977	30,6	-2813	-15,8
w tym osoby do 25 roku życia	9318	17,3	7556	15,4	-1762	-18,9
osoby powyżej 50 roku życia	14382	26,7	13528	27,6	-854	-5,9
bezrobotni długotrwale	33100	61,5	30290	61,9	-2810	-8,5
osoby bez kwalifikacji zawodowych	17727	32,9	16030	32,7	-1697	-9,6
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	970	1,8	858	1,8	-112	-11,5
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	6473	12,0	6678	13,6	+205	+3,2
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	6727	12,5	6983	14,3	+256	+3,8
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	45	0,1	67	0,1	+22	+48,9
niepełnosprawni	3432	6,4	3174	6,5	-258	-7,5

Źródło: WUP w Białymstoku

4. Aktywność społeczno-zawodowa młodzieży defaworyzowanej, w tym z grupy NEET

Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, znajduje się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Jak wynika z badania BAEL[9] przeprowadzonego w II kwartale 2016 r., 9 tys. osób w wieku 15-24 lata pozostawało na bezrobociu, a 85 tys. było biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową - tylko 34,6% z nich jest aktywnych zawodowo oraz bardzo niskim wskaźnikiem zatrudnienia – pracuje 27,7% osób młodych w wieku 15-24 lata, podczas gdy w następnym przedziale wiekowym 25-34 lata wskaźnik ten wynosi aż 79,8%. Młodzi są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem. Stopa bezrobocia osób młodych 15-24 lata w II kwartale 2016 r. wyniosła 20,0% wobec 8,0% wśród osób w kolejnej grupie wiekowej 25-34 lata.

Na przestrzeni roku odnotowano poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do II kwartału 2015 r. zwiększył się współczynnik ich aktywności zawodowej o 3,4 punktu proc., a także wskaźnik zatrudnienia – o 2,9 punktu proc. Jednocześnie wzrósł się odsetek bezrobotnej młodzieży – o 0,5 punktu proc., jednakże w mniejszej skali niż pozostałe wskaźniki aktywności zawodowej.

Szczególna uwaga polityk rynku pracy zwrócona jest ludzi młodych biernych zawodowo w wieku 15-24/29 lat, którzy nie pracują, nie uczą się, ani nie się szkolą, tzw. NEET'sów. Są to osoby zniechęcone aktywnością zawodową, społeczną i edukacyjną, co wynika z wielu czynników.

Jak wynika z badania pn. „Sytuacja osób młodych na rynku pracy w województwie podlaskim", 37% badanych osób młodych nie szukało pracy, a pytane o powody nieposzukiwania pracy, wskazywały: chęć zabawy (40%), posiadanie wystarczających środków finansowych (25%), realizowanie pasji (21%) oraz chęć założenia własnej firmy i opieka nad małym dzieckiem (po 19%). Z kolei osoby młode poszukujące pracy jako przyczyny niemożności znalezienia zatrudnienia uznały: bezrobocie w regionie (68%), brak znajomości (58%), a także brak ofert pracy w zawodzie, niesatysfakcjonujące zarobki, niesatysfakcjonujące oferty pracy oraz małe doświadczenie zawodowe. Są to w większości czynniki zewnętrzne, które jako niezależne od osób poszukujących pracy, mogą powodować postawy bierności zawodowej. Tylko część osób młodych przyznała, że posiada za niskie kwalifikacje, nieodpowiednie wykształcenie czy brakuje im chęci i motywacji do poszukiwania pracy[10].

W 2015 r. w UE 28 niemal co 7 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (16,1%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (15,8%) jest niższa o 0,3 pp. niż wskaźnik europejski. Dla woj. podlaskiego wskaźnik ten wyniósł w 2014 r. 15,2%[11].

5. Oferty pracy

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 25,2 tys. **wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej** i było to o 1,3 tys., tj. o 5,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zwiększyła się zarówno liczba ofert pracy subsydiowanej (o 0,9 tys., tj. o 7,4%) i wyniosła 11,8 tys., jak i niesubsydiowanej (o 0,4 tys., tj. o 3,0%) - zgłoszono 13,4 tys. Spośród ogółu propozycji pracy było 18,0 tys. miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta zwiększyła się o 1,8 tys. (o 11,3%). Miejsc aktywizacji zawodowej było natomiast 7,2 tys., tj. o o,6 tys. (o 7,4%) mniej niż w roku poprzednim i w większości dotyczyły ofert stażu (6,3 tys.) oraz ofert pracy społecznie użytecznej (0,8 tys.).

[9] Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w II kwartale 2016r., US w Białymstoku, BDL

[10] „Sytuacja osób młodych na rynku pracy w województwie podlaskim", Politechnika Białostocka, Białystok 2016, s. 72 i nast.; badanie zostało przeprowadzone w ramach projektu realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku w partnerstwie z Politechniką Białostocką pt.: „Podlaskie otwarte na młodych" (POWER 2014-2020). Badanie przeprowadzono wśród osób młodych z woj. podlaskiego w wieku 15-29 lat, w tym osób z kategorii NEET (osób, które nie pracują, nie uczą się, nie szkolą się).

[11] Dane EUROSTAT

6. Aktywne polityki rynku pracy

W pierwszych trzech kwartałach 2016 roku odnotowano zmniejszony ruch **bezrobotnych**. Do urzędów pracy zgłosiło się 49,4 tys. bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszyła się o 3,0 tys. (o 5,7%). Po raz pierwszy zgłosiło się 9,2 tys. osób, czyli 18,7% ogółu nowo rejestrujących się i było to mniej niż przed rokiem o niemal 1,1 tys. osób.

W analizowanym okresie wyrejestrowało się natomiast 55,4 tys. bezrobotnych, czyli mniej niż w poprzednim roku o 3,5 tys. osób, tj. o 5,9%. Główne przyczyny odpływów to: podjęcia pracy (51,5% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (17,1% odpływów).

Od początku roku do końca września 2016 roku pracę podjęło 28,5 tys. osób bezrobotnych, z tego 22,6% pracę subsydiowaną, a 77,4% niesubsydiowaną. Liczba podjęć pracy zmniejszyła się w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 0,1 tys. osób, tj. o 0,4%. Zmniejszenie dotyczyło podjęć pracy niesubsydiowanej (o 1,9 tys. osób, tj. o 8,0%), natomiast więcej osób podjęło pracę subsydiowaną (o 1,8 tys. osób, tj. o 38,3%).

Jeśli chodzi o pozostałe aktywne formy **(szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne i skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych),** to ich liczba zmniejszyła się o 14,7% i w okresie styczeń-wrzesień 2016 roku objęły one łącznie 7,7 tys. osób bezrobotnych, czyli 13,9% ogółu bezrobotnych opuszczających w tym okresie rejestry urzędów pracy (w roku poprzednim w tym samym czasie – 9,0 tys. osób, czyli 15,3% wyłączeń z ewidencji PUP).

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. **na programy na rzecz promocji zatrudnienia** wydatkowano 100.241,9 tys. zł., tj. o 23,9% więcej niż w analogicznym okresie 2015 r. Wydatki te stanowiły 65,7% ogółu wydatków z Funduszu Pracy (I-IX 2015 r. 57,9%). Nastąpił wzrost ogólnej liczby zaktywizowanych bezrobotnych (o 463 osoby, tj. o 3,4%), przy czym wzrost dotyczył głównie liczby podjęć pracy subsydiowanej.

Łącznie w trzech kwartałach 2016 r. podstawowymi formami aktywizacji zawodowej bezrobotnych objęto 14,2 tys. osób, to o 0,5 tys. więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Osoby te stanowiły 25,5% ogółu wyrejestrowanych w tym okresie bezrobotnych (w roku poprzednim 23,2%).

7. Przedsiębiorczość[12]

Według danych REGON w końcu września 2016 r. w województwie podlaskim zarejestrowanych było 99,8 tys. **podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych), tj. o 0,2 tys. więcej niż w końcu 2015 r. (o 0,2%). Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 76,1 tys., co stanowiło 76,3% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów.

Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 20,8%, budownictwo – 11,6%, działalność naukowa, profesjonalna i techniczna – 7,3%, a także przemysł – 6,7% oraz transport i gospodarka magazynowa – 6,6%[13].

W woj. podlaskim na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 1323,5 podmiotów gospodarczych, a więc znacznie poniżej średniej krajowej wynoszącej 1743,3 (2015 r.).

8. Edukacja

W **szkolnictwie woj. podlaskiego[14]** od kilku lat zmniejsza się liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2015/16 w szkołach ponadgimnazjalnych kształciło się 39,0 tys. uczniów, najwięcej w liceach ogólnokształcących – 18,0 tys., następnie w technikach - 16,3 tys.

[12] BDL, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego III kwartał 2015, Urząd Statystyczny w Białymstoku,

[13] Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego II kwartał 2016, Urząd Statystyczny w Białymstoku,

[14] Edukacja i wychowanie w województwie podlaskim w roku szkolnym 2015/2016, s.4 i nast. http://bialystok.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/edukacja/edukacja-i-wychowanie-w-wojewodztwie-podlaskim-w-roku-szkolnym-20152016,1,8.html

oraz 4,0 tys. w zasadniczych szkołach zawodowych. Liczba uczniów kształcących się na poziomie ponadgimnazjalnym zmniejszyła się o 1,8 tys. osób (o 4,3%). W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego zmniejszyła się zarówno liczba uczniów w liceach ogólnokształcących (o 5,6%), technikach (o 2,4%), jak i zasadniczych szkołach zawodowych (o 6,6%). Podobnie zmniejszeniu uległa liczba słuchaczy kształcących się w szkołach policealnych. W roku szkolnym 2015/16 szkolnictwo policealne objęło 9,5 tys. uczniów (o 8,3% mniej niż w poprzednim okresie).

W roku akademickim 2015/16 zmniejszyła się liczba studentów szkół wyższych. Na terenie woj. podlaskiego działało 16 wyższych uczelni, na których kształciło się 36,2 tys. studentów, tj. o 7,0% mniej niż przed rokiem. Spośród podlaskich studentów najwięcej, bo 34,0% kształciło się na Uniwersytecie w Białymstoku (12,3 tys. osób), na Politechnice Białostockiej kształciło się 29,2% ogółu studentów (10,5 tys. osób), a Uniwersytet Medyczny, jedna z najstarszych uczelni województwa, kształcił 12,6% ogółu podlaskich studentów (4,6 tys. osób). Spośród uczelni niepublicznych, największą liczbę słuchaczy zarejestrowano w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży, gdzie wiedzę zdobywało 1,0 tys. osób, tj. 2,7% ogółu studiujących na podlaskich uczelniach. W roku akademickim 2014/15 podlaskie uczelnie wyższe ukończyło 10,9 tys. absolwentów, tj. o 9,9% mniej niż w poprzednim roku.

Edukacja dorosłych uznawana jest obecnie za jeden z kluczowych czynników wpływających na wzrost gospodarczy oraz rozwój społeczny rozwijającego się społeczeństwa. Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w 2015 r. w woj. podlaskim 3,1% osób w wieku 25-64 lata deklarowało uczestnictwo w edukacji, obejmującej uczenie się formalne (szkoła i studia wyższe), jak również kształcenie pozaformalne (różnego rodzaju kursy) i był to wynik o 0,4 punktu procentowego niższy od średniej krajowej (3,5%). Wartość omawianego wskaźnika na przestrzeni ostatnich lat systematycznie spada; w stosunku do roku 2010 zmniejszył się o 2,0 punktu proc.[15].

Podsumowanie

Rok 2016 jest kolejnym okresem zdecydowanego spadku poziomu bezrobocia rejestrowanego. Od początku roku do końca września br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 6,1 tys. osób, tj. o 11%. W ślad za tym zmniejszyła się wartość stopy bezrobocia rejestrowanego o 1,1 punktu, wynosząc 10,5%. W kraju wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się o 1,4 punktu proc. Do poziomu 8,3%. Spadek poziomu bezrobocia odnotowano w większości priorytetowych kategorii bezrobotnych, m.in. w grupie osób do 30 roku życia (-15,8%), osób bez kwalifikacji zawodowych (-9,6%) oraz długotrwale bezrobotnych (-8,5%), co niewątpliwie związane jest z intensyfikacją wsparcia skierowanego do tych osób. Jednocześnie odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych wśród osób pozostających bez pracy ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobami zależnymi: posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (+3,8%) lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (+48,9%) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (+3,2%).

Ugruntowują się korzystne zmiany w postaci wzrostu aktywności zawodowej mieszkańców województwa, zapoczątkowane w poprzednim roku; w okresie II kw. 2015 r.–II kw. 2016 r. zwiększyła się wartość zarówno współczynnika aktywności zawodowej o 0,4 punktu proc. do 56,5%, jak i wskaźnika zatrudnienia o 0,3 punktu proc. do 52,5%, przy czym wskaźnik zatrudnienia osiągnął wartość powyżej średniej krajowej. Zmiany te znajdują odzwierciedlenie w postaci wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wzrostu liczby pracujących w gospodarce regionu.

Pozytywnym zjawiskiem był również dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Od początku 2016 roku liczba jednostek zarejestrowanych w systemie REGON zwiększyła się o 0,2 tys., tj. o 0,2%. W porównaniu do poprzedniego roku wzrosła również liczba miejsc pracy zgłaszanych przez przedsiębiorców do urzędów pracy (o 1,3 tys., tj. o 5,3%), i to zarówno niesubsydiowanych, jak i subsydiowanych ze środków publicznych.

[15] http://strateg.stat.gov.pl/Home/Strateg

W 2016 roku (I-IX) zwiększyła się kwota środków z Funduszu Pracy przeznaczonych na programy na rzecz promocji zatrudnienia, a w ślad za tym zwiększyła się liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych.

Istotnym natomiast problemem podlaskiego rynku pracy jest stały ubytek ludności województwa, niekorzystna struktura zatrudnienia (wysoki odsetek zatrudnionych w rolnictwie), niedostateczna dynamika tworzenia nowych miejsc pracy, wysoki wskaźnik bierności zawodowej osób młodych (NEET) oraz niski poziom kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

3. ROZDZIAŁ II. Cele i priorytety realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim na 2017r.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok określa kierunki realizacji regionalnej polityki w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej w woj. podlaskim. Kierunki działań w 2017r. są odpowiedzią na cele i wyzwania określone w dokumentach strategicznych krajowych oraz województwa podlaskiego.

W oparciu o analizę sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 i Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017 sformułowano **cel główny** Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2017, jakim jest **wzrost zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata.**

Kształtowanie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat w latach 2011 – 2016 w woj. podlaskim prezentuje tabela poniżej:

2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
66,3	66,9	67,5	70,0	69,2	70,4 (II kw.)

Źródło: dane dla lat 2011-2016 – na podstawie BAEL (IV kw., 2016 r. – II kw.).

W RPD/2017 główny nacisk położono na obszary, które wobec zmian zachodzących w obszarze rynku pracy wymagają poprawy lub przeciwdziałania pojawieniu się negatywnych skutków w danym obszarze, w szczególności na problem niskiej aktywności zawodowej osób z grup defaworyzowanych pozostających bez pracy oraz niski poziom kształcenia ustawicznego. W tej sytuacji istotne jest wspieranie działań służących aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców regionu, rozwijanie kompetencji i kwalifikacji z uwzględnieniem potrzeb zmieniającej się gospodarki, jak również podejmowanie działań służących zwiększeniu efektywności i jakości obsługi rynku pracy. W ramach określonych kierunków działań kontynuowana będzie realizacja m.in. programów operacyjnych finansowanych z EFS, Gwarancji dla Młodzieży w ramach POWER, wdrażania Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Przyjęty cel ogólny będzie realizowany za pomocą działań kierunkowych, zgrupowanych w czterech obszarach priorytetowych:

I. **Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości.**
II. **Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy, w szczególności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.**
III. **Poprawa kompetencji i kwalifikacji mieszkańców regionu.**
IV. **Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.**

W ramach **priorytetu I** określono następujący kierunek działań:

1) **Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości.**
   Celem działania jest wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.

W ramach **priorytetu II** określono następujące kierunki działań:

1) **Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.**

Celem działania jest aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, szczególnie osób w wieku 50 plus, kobiet, osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami, osób opiekujących się osobami zależnymi, zagrożonych utratą pracy.

2) **Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.**
Celem działania jest poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych do 30 roku życia.

3) **Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.**
Celem działania jest poprawa szans na zatrudnienie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz tworzenie warunków do rozwijania podmiotów ekonomii społecznej.

W ramach **priorytetu III** określono następujące kierunki działań:

1) **Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu, w szczególności rozwijanie kompetencji pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.**
Celem działania jest zwiększenie udziału w uczeniu się przez całe życie wśród osób pracujących.
2) **Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.**
Celem działania jest przygotowanie wykwalifikowanych kadr dla gospodarki regionu.

W ramach **priorytetu IV** określono następujące kierunki działań:

1) **Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji o rynku pracy w tym monitorowania i prognozowania popytu na pracę.**
Celem działania jest poprawa jakości i dostępu do informacji o rynku pracy.
2) **Rozwój instytucji rynku pracy i partnerskiego podejścia do realizacji działań na rzecz rozwoju rynku pracy.**
Celem działania jest sprawniejsze funkcjonowanie instytucji rynku pracy.

3.1 Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2017r. na podlaskim rynku pracy

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2017r. na podlaskim rynku pracy, w szczególności są to:

- osoby młode do 30 roku życia, w tym z grupy NEET
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie,
- osoby z niskimi kwalifikacjami,
- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy oraz bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną, osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym zagrożeni utratą pracy,
- osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego.

Główne kierunki wsparcia priorytetowo traktowanych grup osób na podlaskim rynku pracy:

- osoby młode do 30 roku życia, w tym z grupy NEET - w zakresie wsparcia w wejściu na rynek pracy, uzyskania dobrej jakości oferty aktywizacji/pracy i utrzymania się na rynku pracy,
- osoby pozostające bez pracy, w tym osoby długotrwale bezrobotne, powyżej 50 roku życia, osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno

dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, osoby niepełnosprawne – w zakresie wsparcia w powrocie na rynek pracy,

- osoby zamieszkujące tereny wiejskie, osoby z niskimi kwalifikacjami – w zakresie aktywizacji edukacyjnej i zawodowej,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym zagrożeni utratą pracy – w zakresie rozwijania kompetencji na rzecz utrzymania zatrudnienia lub znalezienia nowego miejsca pracy,
- osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – w zakresie wsparcia ich w aktywizacji społecznej i zawodowej,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego – w zakresie zwiększenia kompetencji niezbędnych do funkcjonowania na regionalnym rynku pracy.

Tabela 2. Działania i zadania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 r.

PRIORYTETY	DZIAŁANIA	ZADANIA
1. Rozwój przedsiębiorczości	Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości.	Zadanie 1.1 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP.
		Zadanie 1.2 Wspieranie osób bezrobotnych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy.
		Zadanie 1.3 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku
2. Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Działanie 1.Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy	Zadanie 1.1 Świadczenie usług poradnictwa zawodowego
		Zadanie 1.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES
		Zadanie 1.3 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy
		Zadanie 1.4 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP
		Zadanie 1.5. Zlecanie działań aktywizacyjnych w woj. podlaskim.
		Zadanie 1.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPO WP
	Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno – zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.	Zadanie 2.1Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 POWER
		Zadanie 2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 POWER
		Zadanie 2.3 Aktywizacja osób bezrobotnych do 30 roku życia
		Zadanie 2.4 Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w ramach działań OHP
		Zadanie 2.5 Aktywizacja osób młodych z grupy NEET
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).
		Zadanie 3.2 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Poddziałania 7.1.RPO WP.
		Zadanie 3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP
		Zadanie 3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.
3.Poprawa kompetencji i kwalifikacji mieszkańców.	Działanie 1.Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.	Zadanie 1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPO WP 2014-2020.
		Zadanie 1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
	Działanie 2. Wspieranie kształcenia w zawodach i umiejętnościach poszukiwanych na rynku pracy.	Zadanie 2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 RPO WP 2014-2020.
		Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego.
4. Zwiększenie efektywności i	Działanie 1.Promowanie i rozwój partnerskiego	Zadanie 1.1 Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.

jakości obsługi rynku pracy.	podejścia do podejmowania i realizacji działań na rzecz rynku pracy	
	Działanie 2.Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji o rynku pracy w tym monitorowania i prognozowania popytu na pracę	Zadanie 2.1 Monitorowanie lokalnych rynków pracy
		Zadanie 2.2 Monitorowanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych
		Zadanie 2.3 Ocena skuteczności wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz do pracowników i przedsiębiorstw w regionie.
	Działanie 3.Doskonalenie obsługi klientów urzędów pracy.	Zadanie 3.1. Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych
		Zadanie 3.2. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.
		Zadanie 3.3 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego
		Zadanie 3.4 Działania informacyjno – promocyjne w ramach POWER i RPOWP
		Zadanie 3.5 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

4. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2017 r.

4.1. PRIORYTET I. Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości

Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i przedsiębiorczości.

Zadanie 1.1. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPO WP 2014 - 2020.

Cel: wzrost samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców

Planowane działania:

Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:

- indywidualne doradztwo w postaci weryfikacji predyspozycji osób planujących założyć działalność gospodarczą,
- grupowe szkolenia w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- dotacja inwestycyjna,
- wsparcie pomostowe,
- forum wymiany doświadczeń.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 300;

Zadanie 1.2. Wspieranie osób bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy

Cel: zwiększenie możliwości do samozatrudnienia osób pozostających bez pracy

Planowane działania:

Wspieranie bezrobotnych zainteresowanych podjęciem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej poprzez przyznawanie bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej przez powiatowe urzędy pracy; organizacja zajęć warsztatowych dla osób bezrobotnych planujących rozpocząć działalność gospodarczą – np. PUP Białystok – warsztaty „Kierunek Firma" dla 40 osób.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej - 378

Zadanie 1.5 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku

Cel: promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej

Planowane działania: organizowanie przedsięwzięć własnych oraz przy współudziale innych instytucji, m. in. tydzień kariery, tydzień przedsiębiorczości; wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej, współpraca z BGK w zakresie informacji i promocji programu „Pierwszy Biznes – Wsparcie w Starcie" – pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej i utworzenie miejsc pracy; opracowanie metody pracy w zakresie przedsiębiorczości w ramach projektu pt. „Program nauczania przedsiębiorczości w edukacji" Programu ErasmusPlus realizowanego w latach 2016-2019

Przewidywane rezultaty:
- liczba warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej - 22
- liczba przedsięwzięć własnych - światowy tydzień przedsiębiorczości - 1
- liczba instytucji i organizacji, z którymi planowana jest współpraca w zakresie rozwoju przedsiębiorczości – 10
- liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji nt. przedsiębiorczości - 3

4.2. PRIORYTET II. Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy w szczególności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.

Zadanie 1.1 Świadczenie i rozwianie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących

Cel: pomoc osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i niezarejestrowanym w urzędzie pracy w podejmowaniu decyzji zawodowych oraz kształtowaniu kompetencji interpersonalnych i przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy w ramach Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku (OT w Łomży i w Suwałkach).

Planowane działania:
- realizowanie usług poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej (w tym na odległość) i grupowej;
- przeprowadzanie testów psychologicznych oraz testów predyspozycji do diagnozy zainteresowań i predyspozycji zawodowych;
- udostępnianie klientom zasobów informacji zawodowych zgromadzonych w Centrach, Video CV oraz stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i elektronicznych baz danych;
- promowanie usługi dotyczącej wspierania rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników oraz udzielanie pracodawcom informacji zawodowej i porad zawodowych;
- prowadzenie banku programów z zakresu porad grupowych i spotkań informacyjnych; gromadzenie, opracowywanie i upowszechnianie informacji zawodowych;
- rozwijanie współpracy z instytucjami rynku pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy np. osób niepełnosprawnych, osadzonych; rozwijanie współpracy z akademickimi biurami karier i szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów w wejściu na rynek pracy;

Przewidywane efekty:
- Liczba osób, które skorzystają z informacji zawodowej indywidualnie: 4600
- Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach informacyjnych grupowych: 450
- Liczba osób, które skorzystają z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej: 1100
- Liczba pracodawców, którzy skorzystają z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego: 20
- Liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji zawodowych o charakterze lokalnym na temat zawodów, szkół, pracodawców, projektów: 22
- Liczba badań testowych, które zostaną przeprowadzone w zakresie diagnozy preferencji i kompetencji zawodowych: 130
- Liczba instytucji, z którymi planowana jest współpraca w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osadzonych, bezdomnych i innych osób w trudnej sytuacji na rynku pracy:4

- Liczba spotkań dla studentów, absolwentów i doktorantów zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy: 7,
- Liczba opracowanych nowych programów warsztatów, spotkań, szkoleń (bank programów): 4

Zadanie 1.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES

Cel: wspieranie mobilności osób bezrobotnych i poszukującym pracy na europejskim rynku pracy

Planowane działania:

- informowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy, sytuacji na polskim i europejskim rynku pracy oraz prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy dla pracodawców z kraju i z zagranicy;
- działania informacyjne, promocyjne oraz porady na rzecz klientów EURES, mające na celu promocję mobilności na europejskim rynku pracy oraz wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy (poprzez np. spotkania, seminaria, warsztaty, targi pracy, promocję w mediach, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, Skype, chaty online),
- prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy poprzez przyjmowanie, upowszechnianie i realizowanie ofert pracy,
- zorganizowanie we współpracy z innymi partnerami na rynku pracy V edycji Olimpiady Wiedzy o Polskim i Europejskim Rynku Pracy.

Przewidywane efekty:

- liczba działań informacyjnych (np. warsztatów, spotkań, konferencji, seminariów) – 16;
- liczba uczestników ww. działań – 385;
- liczba uczestników Olimpiady Wiedzy o Polskim i Europejskim Rynku Pracy – 750;
- liczba targów pracy z udziałem kadry EURES – 2;
- liczba obsłużonych CV – 500;
- liczba pozyskanych ofert pracy– 1000;
- liczba pozyskanych miejsc pracy – 5000;
- liczba indywidualnych kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnych z Polski – 4500;
- liczba indywidualnych kontaktów z poszukującymi pracy będącymi cudzoziemcami obywatelami UE/EOG – 30.

Zadanie 1.3 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy

Cel: podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez pracy oraz stworzenie warunków dla tworzenia miejsc pracy w regionie

Planowane działania:

Realizacja przez PUP programów rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej skierowanych do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, służących zwiększeniu ich aktywności zawodowej i poprawie sytuacji na rynku pracy (finansowanych ze środków FP) w tym prowadzenie działań aktywizacyjnych np. PUP w Białymstoku – organizacja zajęć warsztatowych „Jak mnie widzą tak mnie piszą" skierowanych w szczególności do osób bezrobotnych do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia służących wzmocnieniu motywacji do zmiany sytuacji zawodowej (24 osoby), organizacja warsztatów aktywizacyjnych „Zacznij od dziś" skierowane do kobiet deklarujących chęć powrotu do pracy po urodzeniu i wychowaniu dziecka (24 osoby); współpraca z pracodawcami - organizacja spotkania informacyjnego dla pracodawców zainteresowanych pozyskaniem środków finansowych na utworzenie miejsc pracy dla osoby niepełnosprawnej (II kwartał 2017r.);

Planowane efekty:
- Liczba osób bezrobotnych, które uzyskają wsparcie w ramach następujących usług i instrumentów:
  - staży - 2555
  - robót publicznych - 750
  - prac społecznie użytecznych - 671
  - prac interwencyjnych - 1637
  - szkoleń - 590
  - refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 458
  - dofinansowania do wynagrodzenia osób 50PLUS - 69
  - programu specjalnego - 40
  - bonu szkoleniowego - 189
  - bonu stażowego- 612
  - bonu zatrudnieniowego - 42
  - bonu na zasiedlenie – 250
  - Programu Aktywizacja i Integracja - 160
  - innych instrumentów rynku pracy – 631.

Zadanie 1.4 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPO WP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie zdolności zatrudnieniowej, zwłaszcza osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz wsparcie mobilności zasobów pracy

Planowane działania:
Wdrażanie zadania nastąpi poprzez realizację projektów:
1. pozakonkursowych skierowanych do Powiatowych Urzędów Pracy, które służą wdrażaniu instrumentów i usług rynku pracy obejmujących działania aktywizujące wymienione w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych;
2. konkursowych, których beneficjentem będą wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) obejmujących programy podnoszące aktywność zawodową i zdolność do zatrudnienia, uwzględniające m.in. następujące działania aktywizujące:
   - wsparcie psychologiczno – doradcze,
   - pośrednictwo pracy,
   - poradnictwo zawodowe,
   - warsztaty oraz szkolenia, w tym z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy i ich praktycznego zastosowania,
   - subsydiowanie zatrudnienia,
   - staże, praktyki zawodowe.

Przewidywane efekty:
- Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zostaną objęte wsparciem w programie - 39,
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem w programie - 700,
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie - 336,
- Liczba osób, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 160,
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem w programie - 1500,
- Liczba osób biernych zawodowo, które zostaną objęte wsparciem w programie – 70,
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach , które zostaną objęte wsparciem w programie – 400.

Zadanie 1.5. Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim

Cel: aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych i doprowadzenie ich do zatrudnienia w wyniku działań prowadzonych przez agencję zatrudnienia

Planowane działania:

Zlecanie działań aktywizacyjnych ma na celu aktywizację osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP (o ustalonym II lub III profilu pomocy) przez wyspecjalizowaną agencję zatrudnienia, której działania oparte o przygotowaną koncepcję realizacji usługi mają doprowadzić do podjęcia i utrzymania odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne.

1) W ramach edycji 2015 – 2017 usługą zlecania działań aktywizacyjnych, realizowaną przez Instytut Badawczo – Szkoleniowy Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie, wybrany w ramach procedury zamówienia publicznego, objęto 818 osób długotrwale bezrobotnych z terenu działania 4 powiatowych urzędów pracy (Białystok, Grajewo, Łomża, Kolno).
2) W ramach edycji 2016-2018 realizatorem usługi zlecania działań aktywizacyjnych został wybrany w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o zamówienie publiczne Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku i usługą objętych zostanie 1350 osób z terenu działania 5 powiatowych urzędów pracy w Augustowie, Białymstoku, Łomży, Mońkach, Sokółce.

Przewidywane efekty:

Ad. 1)

- wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 50% (osoby, które podejmą i utrzymają odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą przez okres co najmniej 14 dni),
- wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu na poziomie co najmniej 30% (osoby, które przepracują co najmniej 90 dni)

Ad. 2)

- Wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 60% (osoby, które podejmą i utrzymają odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą przez okres co najmniej 14 dni – co najmniej 810 osób),
- Wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu na poziomie co najmniej 40% (osoby, które przepracują co najmniej 90 dni – co najmniej 324 osoby).

Zadanie 1.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPO WP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie aktywności zawodowej i wzrost zatrudnienia poprzez zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3

Planowane działania:

Wdrażanie Działania 2.2 RPO WP 2014 – 2020 w tym kontynuacja realizacji projektów konkursowych, wyłonionych do dofinansowania w 2015r. i 2016r., które obejmują:

- udostępnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat poprzez tworzenie nowych miejsc opieki,
- wsparcie pracodawców (w tym przedsiębiorców) w stosowaniu rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym, w połączeniu ze wsparciem kierowanym do osób opiekujących się dziećmi do lat 3 (np. świadczenia aktywizacyjne na zatrudnienie, grant na stanowisko w formie telepracy).

Przewidywane efekty:

- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3, które zostaną objęte wsparciem w programie – 147
- Liczba nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - 147

Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno – zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.

Zadanie 2.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 PO WER

Cel: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET.

Planowane działania:

Zadanie obejmuje wdrażanie Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy PO WER poprzez realizację projektów pozakonkursowych przez powiatowe urzędy pracy.

W roku 2017 będą realizowane następujące typy operacji:

1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne);
2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
4) Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES);
5) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych;
6) Instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

W ramach projektów pozakonkursowych planowane jest spotkanie robocze z przedstawicielami PUP, ogłoszenie, nabór oraz przeprowadzenie oceny wniosków PUP, podpisanie umów o dofinansowanie projektów PUP oraz realizacja projektów PUP.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostaną objęte wsparciem w programie – 2320;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem – 1074.

Zadanie 2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 PO WER

Cel: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia (osoby bierne zawodowo lub osoby bezrobotne niezarejestrowane w urzędach pracy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET)

Planowane działania:

Zadanie obejmuje wdrażanie Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy poprzez realizację projektów konkursowych.

W roku 2017 będą realizowane następujące typy operacji:

1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne);
2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
4) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych.

W ramach projektów konkursowych planowane jest spotkanie robocze, ogłoszenie, nabór oraz przeprowadzenie oceny wniosków, podpisanie umów o dofinansowanie projektów oraz realizacja projektów.

Przewidywane efekty:
- Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które zostaną objęte wsparciem w programie - 613
- Liczba osób bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem w programie - 66

Zadanie 2.3 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia

Cel: zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób młodych do 30 roku życia poprzez refundację części kosztów wynagrodzenia

Planowane działania:
Refundacja przez powiatowe urzędy pracy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych przez pracodawcę lub przedsiębiorcę na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia w wysokości nieprzekraczającej kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Po okresie refundacji pracodawca jest zobowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanej osoby jeszcze przez okres 12 miesięcy. Okres realizacji zadania: 2016 – 2018.

Przewidywane efekty:
- Liczba osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia, które zostaną skierowane do objęte wsparciem w roku 2017 – 1900.

Zadanie 2.4. Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP.

Cel: wyrównanie szans młodzieży uczącej się i bezrobotnej w wieku 15 – 25 lat, w tym zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz tzw. młodzieży NEET w dostępie do pracy

Planowane działania:
- **Poradnictwo zawodowe** – realizowane przez:

a) 3 Mobilne Centra Informacji Zawodowej w Białymstoku, Łomży i Suwałkach (indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe oraz informacje zawodowe), głównie dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy do 25 r.ż. w tym z małych miast i gmin na terenach wiejskich;
b) Młodzieżowe Centra Kariery w Augustowie, Kolnie, Hajnówce, Bielsku Podlaskim, Łapach, Zambrowie, Wysokiem Mazowieckiem i Grajewie. Świadczą one także usługi w zakresie promocji postaw przedsiębiorczości w ramach wspierania młodych ludzi w procesie planowania kariery zawodowej.

- **Pośrednictwo pracy** realizowane przez:
Młodzieżowe Biura Pracy OHP w Białymstoku, Łomży i Suwałkach dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy do 25 r.ż. Do zadań pośrednika pracy należy poszukiwanie i gromadzenie ofert pracy stałej i krótkoterminowej, ewidencja osób bezrobotnych, tworzenie banku informacji o poszukiwanych zawodach na regionalnym rynku pracy, udzielanie informacji o możliwości zdobycia zawodu lub przekwalifikowania, kierowanie na kursy zawodowe.
W 2017 r. na realizację powyższego zadania składać się będzie również działalność Punktu Pośrednictwa Pracy (PPP) w Białymstoku oraz 6 Młodzieżowych Centrów Kariery (MCK) w Augustowie, Grajewie, Kolnie, Hajnówce, Zambrowie i Wysokiem Mazowieckiem.

- **Szkolenia** (szkolenia zawodowe i kursy przyuczające do wykonywania określonego zawodu, podnoszące kwalifikacje, przekwalifikowujące bezrobotnych do zawodów i specjalności poszukiwanych na lokalnym rynku pracy) realizowane przez 2 Ośrodki Szkolenia Zawodowego w Hajnówce i Łapach, które funkcjonują w ramach Młodzieżowych Centrów Kariery. Jednostki te na

podstawie analizy potrzeb zgłaszanych przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy inicjują i organizują szkolenia.

- **Targi i Giełdy Pracy** umożliwiają osobom poszukującym pracy i bezrobotnym nawiązanie bezpośredniego kontaktu z pracodawcami oraz uzyskanie wiedzy na temat lokalnego rynku pracy. Osoby zainteresowane mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcami oraz zapoznania się z wymaganiami i oczekiwaniami zawartymi w ofertach pracy.

Przewidywane efekty:
- Liczba młodzieży, w tym młodzieży bezrobotnej do 25 roku życia, która zostanie objęta usługami doradców zawodowych MCIZ oraz MCZ (poradnictwo indywidualne i grupowe, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy): 26 800;
- Liczba młodzieży zaewidencjonowanej w usłudze pośrednictwa pracy: 12 900;
- Liczba miejsc pracy, które zostaną pozyskane przez OHP: 5 530;
- Liczba młodzieży, która podejmie zatrudnienie za pośrednictwem jednostek PWK OHP: 4 800;
- Liczba zorganizowanych kursów: 12;
- Liczba uczestników kursów: 120;
- Liczba Giełd Pracy: 65;
- Liczba Targów Pracy: 14;

Zadanie 2.5 Aktywizacja osób młodych w wieku 15-24 lata bez pracy z grupy tzw. młodzieży NEET

Cel: wyrównanie szans osób młodych w wieku 15 – 24 lata bez pracy, niekształcących się i nieszkolących (tzw. młodzież NEET), a także zaniedbujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (niekontynuujące nauki po ukończeniu gimnazjum), zagrożonych wykluczeniem społecznym, które mają problemy z odnalezieniem się na rynku pracy i usamodzielnieniem się.

Planowane działania:
Realizacja projektu „Akcja aktywizacja" w ramach programu „Gwarancje dla młodzieży" przez Podlaską Wojewódzką Komendę OHP.
W Pierwszym etapie realizacji projektu uczestnicy zostaną objęci wszechstronną opieką: wychowawczą, psychologiczną i doradczą. W ramach zajęć z indywidualnego doradztwa zawodowego opracowane zostaną Indywidualne Plany Działania. Każdy uczestnik zostanie objęty opieką doradcy zawodowego, który pokieruje jego rozwojem zawodowym.
W drugim etapie odbędą się kursy zawodowe, a także zajęcia z zakresu wyrównania zaległości edukacyjnych. Wsparcie zostanie uzupełnione o różnego rodzaju szkolenia ogólnorozwojowe (m.in. językowe, komputerowe, przedsiębiorczości, prawa jazdy). Zorganizowane również będą warsztaty z zakresu kreowania wizerunku profesjonalnego pracownika.

Przewidywane efekty:
- liczba uczestników projektu - 60.

Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadanie 3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).

Cel: zwiększenie dostępu do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w szczególności osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

Planowane działania:
W ramach realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku zadania wynikającego z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zakresie

dofinansowania kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, realizowane będą działania:

- rozpatrywanie wniosków Organizatorów o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- monitoring funkcjonowania istniejących zakładów aktywności zawodowej poprzez prowadzenie kontroli, pozyskiwanie sprawozdań o stanie zatrudnienia w ZAZ i wysokości wydatkowanych środków - w woj. podlaskim funkcjonują 4 zakłady aktywności zawodowej: ZAZ SOWA w Lipniaku, ZAZ KRES w Zambrowie, ZAZ Krzyżewo Centrum Turystyczno-Rehabilitacyjne, ZAZ „My dla innych" w Białymstoku.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej na koniec roku 2017 – 111

Zadanie 3.2 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Działania 7.1 RPO WP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia

Planowane działania:

W ramach zadania realizowane będą programy na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej, zawodowej), zapewniające zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie.

Przewiduje się również wspieranie usług reintegracji społeczno-zawodowej skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym świadczonych przez KIS i CIS, a także usług na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ. Wsparcie będzie również skierowane do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym do wsparcia tych osób w ramach programu.

Wsparcie w ramach Działania będzie zmierzać do wzmocnienia współpracy instytucji zorientowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (m.in. instytucji pomocy społecznej, publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej).

Kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach procedury konkursowej przeprowadzonej w 2016r. W marcu 2017r. planowane jest ogłoszenie konkursu na realizację projektów na kwotę 32,8 mln zł.

Przewidywane efekty:

- przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności zawodowej, wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które zostaną objęte wsparciem w programie – 1870
- Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zostaną objęte wsparciem w programie – 56.

Zadanie 3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP

Cel: tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych

Planowane działania:

Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych poprzez działania mające na celu wzrost wiedzy i zaufania społecznego na temat

ekonomii społecznej, a także ugruntowanie jej pozycji na lokalnym rynku. Ponadto tworzone będą sprzyjające warunki dla rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie poprzez kompleksowe wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych.
W 2017 r. planowane jest uruchomienie projektów wybranych do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego w maju 2016r. na kwotę 24 mln zł, w ramach którego składane były projekty realizowane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej obejmujące działania wspierające rozwój ekonomii społecznej, w tym m.in.: usługi animacji lokalnej, usługi rozwoju ekonomii społecznej, usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych (usługi biznesowe), wsparcie na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym.

Przewidywane efekty (do osiągnięcia do 2023r.):
- Liczba miejsc pracy, które zostaną utworzone w przedsiębiorstwach społecznych – 355;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które zostaną objęte wsparciem w programie – 1883;
- Liczba podmiotów ekonomii Społecznej, które będą objęte wsparciem – 367.

Zadanie 3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego RPOWP

Cel: wzrost partycypacji społecznej w realizacji lokalnych strategii rozwoju

Planowane działania przewidziane do realizacji obejmą następujące typy projektów:
1. Programy podnoszące aktywność i mobilność zawodową oraz zdolności do zatrudnienia grupy osób biernych zawodowo, obejmujące m.in.:
   - poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy,
   - warsztaty oraz szkolenia, w tym z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy i ich praktycznego zastosowania,
   - staże, praktyki zawodowe.
2. Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:
   - indywidualne doradztwo w zakresie przygotowania biznes planu,
   - dotację inwestycyjną,
   - wsparcie pomostowe.
3. Programy aktywności lokalnej obejmujące m.in.: instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy.
4. Usługi reintegracji społeczno-zawodowej skierowanej do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym świadczone przez CIS i KIS, w tym także:
   - stworzenie nowych miejsc reintegracji społeczno-zawodowej w istniejących podmiotach, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
   - utworzenie podmiotów o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
5. Usługi na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ poprzez m.in.: zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ oraz objęcie tych osób usługami aktywnej integracji; wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ.

Przewidywane efekty (w latach 2016-2018):
- Liczba osób biernych zawodowo, które zostaną objęte wsparciem w programie - 95;
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które zostaną objęte wsparciem w programie – 50;
- Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 70

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 186
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskają kwalifikacje po opuszczeniu programu – 290
- Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 313

4.3. PRIORYTET III. Poprawa kompetencji i kwalifikacji mieszkańców regionu.

Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności rozwijanie kompetencji pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy

Zadanie 1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPO WP 2014-2020

Cel: dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz
poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy

Planowane działania:

1) Wdrażanie działania nastąpi poprzez realizację projektów w trybie konkursowym, które obejmą wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement tj. m.in.:
   - szkolenia pracowników wszystkich szczebli, w tym specjalistyczne szkolenia zawodowe,
   - doradztwo edukacyjno-zawodowe,
   - pośrednictwo pracy,
   - staże,
   - godzenia życia zawodowego i prywatnego.

Beneficjentami działań będą również osoby odchodzące z rolnictwa, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członkowie ich rodzin ubezpieczeni w KRUS.
Kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach procedury konkursowej przeprowadzonej w 2015r. i 2016r.

Przewidywane efekty:

- Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, którzy zostaną objęci wsparciem w programie – 45.

Planowane działania:

2) Wdrażanie działania nastąpi poprzez realizację projektu pn. „Podmiotowy System Finansowania usług rozwojowych w województwie podlaskim" w okresie 1.11.2016 r. – 31.12.2021r. Celem projektu jest dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP. Planuje się objęcie wsparciem 484 przedsiębiorstw i 2 424 pracowników. Cel projektu będzie realizowany poprzez zastosowanie Podmiotowego Systemu Finansowania przy obligatoryjnym wykorzystaniu Bazy Usług Rozwojowych. W ramach projektu będą przede wszystkim refundowane wydatki poniesione przez przedsiębiorców na finansowanie usług rozwojowych.

Przewidywane efekty:

- Liczba os pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, którzy zostaną objęci wsparciem w programie – 242
- Liczba mikro, małych i ,średnich przedsiębiorstw, którzy zostaną objęci wsparciem w programie - 50

Zadanie 1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim.

Cel: wsparcie pracodawców w rozwijaniu kompetencji pracowników

Planowanie działania:

a) realizowane przez powiatowe urzędy pracy: finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z przeznaczeniem na:
   1. określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
   2. kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
   3. egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
   4. badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
   5. ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

b) realizowane przez WUP: podział środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez MPIPS, badanie efektywności wsparcia udzielanego ze środków KFS, konsultacje i poradnictwo dla pracowników w zakresie KFS, promocja KFS w tym organizacja konkursu „Organizacja ucząca się 2017" skierowanego do pracodawców z woj. podlaskiego, którzy inwestują w rozwój kompetencji pracowników.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pracujących, które skorzystają ze wsparcia w ramach dofinansowania kształcenia ustawicznego – 4000

Zadanie 1.3 Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach PROWP 2014-2020.

Cel: podniesienie kompetencji dorosłych mieszkańców regionu

Planowanie działania obejmują wdrażanie następujących Poddziałań:

1) Poddziałanie 3.2.1 Rozwój kompetencji językowych i TIK oraz wsparcie wybranych form kształcenia ustawicznego zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki, w ramach którego projekty konkursowe obejmą:
   - szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane rozwijaniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych oraz nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności poprzez kursy kompetencji ogólnych,
   - poradnictwo edukacyjno-zawodowe skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane uzyskaniem pomocy w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjnej

   i będą skierowane do osób dorosłych w szczególności osób o niskich kwalifikacjach oraz osób powyżej 50 roku życia.

2) Poddziałanie 3.2.2 Pozaszkolne formy kształcenia dorosłych, w ramach którego projekty konkursowe będą dotyczyły pozaszkolnych form kształcenia dorosłych takich jak: kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy umiejętności zawodowych uzupełnione o poradnictwo zawodowe skierowane do osób dorosłych.

Przewidywane efekty:
Ad. 1)
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które zostaną objęte wsparciem w programie – 85
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie – 85
- Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie – 215

Ad. 2)
- Liczba osób, które będą uczestniczyły w pozaszkolnych formach kształcenia w programie - 65

Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3, Poddziałania 3.3.1 i 3.3.2 RPO WP 2014-2020

Cel: podniesienie kompetencji uczniów szkół zawodowych zwiększających szanse na regionalnym rynku pracy

Planowane działania:
a) W ramach Poddziałania 3.3.1 przewidziano do realizacji następujące typy projektów:
1. Popularyzacja kształcenia zawodowego realizowana w oparciu o wielosektorową współpracę w formie kompleksowych projektów partnerskich angażujących placówki systemu oświaty, pracodawców, podmioty specjalizujące się w poradnictwie edukacyjno-zawodowym, organizacje pozarządowe, przy wsparciu specjalistów w dziedzinie marketingu społecznego.
2. Realizacja kompleksowych programów rozwojowych poprzedzonych diagnozą potrzeb konkretnej szkoły/placówki kształcenia zawodowego (w tym uwzględniając sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach pracy) wraz z opracowaniem i wdrożeniem programu wsparcia.
3. Współpraca szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym mająca na celu lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy.
4. Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców.
5. Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami.

Przewidywane efekty:
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które zostaną doposażone w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 15
- Liczba uczniów, którzy zostaną objęci wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji i nabywania kwalifikacji w programie – 4676
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy wezmą udział w stażach i praktykach u pracodawcy – 2 498
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy zostaną objęci wsparciem w programie – 63.

b) W ramach Poddziałania 3.3.2 **Stworzenie Centrum Kompetencji Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego** przewidziano do realizacji następujące typy projektów:
1. Rozwój współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu lepszego dostosowania oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy obejmującej m.in.:
   - realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
   - włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
   - tworzenie klas patronackich w szkołach,

- tworzenie nowej oferty edukacyjnej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących w oparciu o wyniki systematycznej diagnozy luk kompetencyjnych w firmach w zakresie branż, zawodów lub kompetencji kluczowych dla rozwoju BOF,
- dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych,
- organizacja kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
- udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych,
- wsparcie szkół zawodowych/placówek kształcenia praktycznego w zakresie modernizacji oferty edukacyjnej i jakości kształcenia oraz dostosowania oferty do zdiagnozowanych potrzeb kompetencyjnych pracodawców poprzez programy rozwojowe (w tym podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej oraz infrastruktury edukacyjnej w ścisłej współpracy i konsultacji z pracodawcami).

2. Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców;
3. Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego uwzględniającego zdiagnozowane luki kompetencyjne, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami;
4. Wsparcie szkół/placówek kształcenia zawodowego w opracowaniu diagnozy ich potrzeb oraz programu wsparcia niezbędnych do przygotowania i realizacji przez szkołę programu rozwojowego uwzględniającego sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach.

Przewidywane efekty:
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy wezmą udział w stażach i praktykach u pracodawcy – 600
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy zostaną objęci wsparciem w programie – 130

Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego

Cel: potwierdzenie posiadania umiejętności z zakresu danego zawodu lub wykonywania czynności w danym zawodzie

Planowane działania:
1) Przeprowadzanie egzaminu sprawdzającego posiadanie przez kandydata wiedzy i umiejętności sprawnego wykonywania czynności obejmujących zakres przyuczenia w danym zawodzie.
2) Przeprowadzanie egzaminu na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie z zakresu danego zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy i klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Przewidywane efekty:
- Liczba kandydatów, którzy wezmą udział w egzaminie sprawdzającym posiadanie umiejętności do wykonywania określonych czynności wchodzących w zakres danego zawodu obejmujących zakres przyuczenia w danym zawodzie – 60;
- Liczba kandydatów do uzyskania tytułu czeladnika i mistrza w zawodzie – 720.

4.4 PRIORYTET IV. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.

Działanie 1. Promowanie i rozwój partnerskiego podejścia do podejmowania i realizacji działań na rzecz rynku pracy.

Zadanie 1.1. Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.

Cel: zaangażowanie różnorodnych podmiotów działających lokalnie lub regionalnie w inicjatywy podejmowane na rynku pracy

Planowane działania:
Rozwijanie zainicjowanego w 2013 roku „*Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim*" którego celem jest promocja zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim poprzez wymianę informacji, inicjowanie i realizację przedsięwzięć, promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego i zawodowego w regionie oraz wspieranie działań na rzecz rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz upowszechnianie dobrych praktyk służących rozwojowi rynku pracy. Obecnie Partnerstwo tworzy 38 podmiotów z województwa podlaskiego.
Zainicjowanie działań w celu zbudowania i rozwijania działań partnerskich na rzecz poprawy sytuacji osób młodych w woj. podlaskim, w szczególności osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy jako kontynuacja funkcjonowania Partnerstwa działającego w 2016 r. w ramach projektu „Podlaskie otwarte na młodych" Działanie 2.4 POWER.

Przewidywane efekty:
- spotkania w ramach partnerstwa – 2

Działanie 2. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji o rynku pracy, w tym monitorowania i prognozowania popytu na pracę.

Zadanie 2.1 Monitorowanie lokalnych rynków pracy.

Cel: gromadzenie i przekazywanie bieżącej informacji o sytuacji na podlaskim rynku pracy

Planowane działania:
Przekazywanie sprawozdań statystycznych do Urzędu Statystycznego i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), opracowanie informacji miesięcznej o sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim i jej upowszechnianie, opracowanie meldunku wstępnego o bezrobociu i ofertach pracy i przekazanie do MRPiPS, opracowanie informacji na temat zgłoszeń zwolnień, zwolnień grupowych i zwolnień monitorowanych i przekazanie do MRPiPS, opracowanie rocznej informacji o rynku pracy województwa podlaskiego w 2016 r. oraz półrocznej informacji o rynku pracy województwa podlaskiego w 2017r.

Przewidywane efekty:
- opracowania i materiały informacyjne przygotowywane cyklicznie i działania upowszechniające.

Zadanie 2.2 Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Cel: wsparcie samorządów powiatowych w prowadzeniu polityki szkoleniowej oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Planowane działania:
1. **Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) -** Prowadzenie monitoringu jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. MZDiN jest realizowany przez WUP w Białymstoku zgodnie z jednolitymi wytycznymi Departamentu Rynku Pracy MRPiPS. Od 2015 roku zakres badania rozszerzono o badanie ofert pracy w internecie (przez WUP) oraz badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w zakresie planów zatrudnieniowych (przez PUP). W wyniku monitoringu opracowywane są na poziomie regionalnym: wojewódzka informacja sygnalna za I półrocze oraz roczna diagnoza popytu i podaży pracy w województwie, wykorzystujące zestawienia tabelaryczne wygenerowane przez aplikację „Monitoring zawodów". MZDiN dostarcza informacji służących m.in. do bieżącej koordynacji

szkolenia bezrobotnych, zapewniając ich większą efektywność, przyczynia się do usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz do dostosowania kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb lokalnego rynku pracy.

2. **Barometr zawodów** jest to krótkookresowa (jednoroczna) **prognoza zapotrzebowania na zawody** tworzona dla każdego powiatu w ramach paneli eksperckich przy udziale pracowników PUP. Badanie realizowane jest na zlecenie MRPiPS w ramach jednolitej metodologii. W wyniku badania na poziomie regionalnym opracowywany jest raport oraz zestawienia prognozowanych trzech grup zawodów: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych dla każdego z powiatów i dla województwa. Wyniki Barometru zawodów będą wykorzystywane przy tworzeniu planów szkoleniowych dla osób bezrobotnych na przyszły rok oraz pomocne w codziennej pracy doradców zawodowych i pośredników pracy w procesie doradztwa i w kontaktach z pracodawcami.
3. **Pilotażowe badanie popytu na pracę za pomocą innowacyjnego narzędzia informatycznego pn. „Wirtualna Mapa Zawodów i Kwalifikacji" (WMZiK)** opracowanego w 2016r., służącego do pobierania i analizy ofert pracy skierowanych do mieszkańców woj. podlaskiego zamieszczanych na portalach rekrutacyjnych.

Przewidywane efekty:

1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych MZDiN

- Liczba badań ofert pracy publikowanych w internecie i baz danych z ofertami - 2,
- Liczba raportów - 1
- Liczba informacji sygnalnych - 1

Ww. raport i informacja zostaną opublikowane na stronie internetowej WUP oraz przesłane do MRPiPS, a ich treść zaprezentowana podczas spotkań i seminariów.

2. Barometr zawodów BZ

- Liczba moderowanych paneli eksperckich - 14
- Liczba raportów wojewódzkich - 1
- Liczba plakatów z wynikami badań - 15
- Liczba stron internetowych – 1

3. Badanie popytu na prace (WMZiK)

- Liczba narzędzi informatycznych do badania popytu na pracę na poziomie regionalnym i powiatowym - 1
- Liczba badań pilotażowych -1
- Liczba kwartalnych informacji – monitoring ofert pracy - 3

Zadanie 2.3 Ocena skuteczności wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz do pracowników i przedsiębiorstw w regionie.

Cel: ocena skuteczności i poprawa jakości wsparcia kierowanego na poprawę adaptacyjności i przedsiębiorczości w regionie.

Planowane działania:

1. Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie. Celem badania będzie ocena efektów wsparcia RPOWP 2014-2020 skierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim. Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania losów uczestników projektów 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (Rozporządzenie dotyczące EFS 1304/2013). Wyniki badania będą podstawą do szacowania wartości wskaźników rezultatu długoterminowego. Zakres badania zostanie rozszerzony o pytania badawcze dotyczące najważniejszych problemów regionu w zakresie niedostosowania kompetencyjno-kwalifikacyjnego zasobów pracy, zagrożenia wykluczeniem społecznym, bezrobocia. Identyfikacja barier i problemów osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy uwzględni m.in. dostępną w tym zakresie diagnozę zawartą w Programie. I etap ewaluacji zostanie rozszerzony o komponent dot. oceny skuteczności, efektywności i trwałości interwencji skierowanej do wymienionych grup osób.

2. Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw w województwie podlaskim. Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na sytuację pracowników przedsiębiorstw i osób dorosłych w województwie podlaskim. Realizacja badania pozwoli na realizację obowiązku monitorowania losów uczestników projektów 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (art. 5 i Aneks 1 Rozporządzenia Ramowego). Wyniki badania będą podstawą do szacowania wartości wskaźników rezultatu długoterminowego. Badanie zostanie rozszerzone w zakresie kompleksowej oceny wpływu wsparcia na poprawę sytuacji pracowników przedsiębiorstw oraz osób dorosłych uczestniczących w kształceniu ustawicznym, w tym na skuteczność mechanizmu Rejestr Usług Rozwojowych i podejścia popytowego do szkoleń.

Planowane efekty:
Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych - 2

Działanie 3. Doskonalenie obsługi klientów urzędów pracy.

Zadanie 3.1 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.

Cel: Aktualizowanie informacji o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie

Planowane działania:
Aktualizowanie danych na temat instytucji szkoleniowych działających na podlaskim rynku szkoleniowym; uzupełnianie rejestru o nowopowstałe instytucje oraz instytucje już działające na rynku usług szkoleniowych, a ubiegające się o wpis do rejestru; udostępnianie zainteresowanym informacji na temat działających w regionie jednostek szkoleniowych w celu podnoszenia i poszerzania kwalifikacji zawodowych.

Planowane efekty:
- aktualna baza danych na temat instytucji szkoleniowych działających w regionie i przedmiotu działalności tych jednostek.

Zadanie 3.2. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.

Cel: upowszechnienie i przekazywanie informacji o usługach świadczonych przez agencje zatrudnienia dla osób poszukujących pracy na terenie RP oraz u pracodawców zagranicznych w ramach pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej, monitorowanie agencji zatrudnienia.

Planowane działania:
Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia; wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej; sprawdzanie aktywności agencji na podstawie przyjmowanych rocznych sprawozdań z działalności; wydawanie decyzji o wykreśleniu z krajowego rejestru agencji zatrudnienia, monitorowanie działalności agencji poprzez wizyty monitoringowe.

Planowane efekty:
- aktualna baza danych na temat agencji zatrudnienia w regionie i prowadzonej przez nie działalności.

Zadanie 3.3 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego.

Cel: podniesienie kompetencji doradców zawodowych i jakości usług poradnictwa zawodowego

Planowane działania:
- doskonalenie warsztatu pracy doradców zawodowych poprzez udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach,
- wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy,

- prowadzenie szkoleń miękkich i szkoleń metodycznych pracowników powiatowych urzędów pracy i WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta),
- rozwijanie współpracy z partnerami rynku pracy w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego.

Przewidywane efekty:
- liczba zorganizowanych szkoleń i seminariów dla pracowników powiatowych urzędów pracy i pracowników WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta) – 8;
- liczba uczestników tych szkoleń – 60.

Zadanie 3.4 Działania informacyjno - promocyjne w ramach POWER i RPOWP.

Cel: upowszechnianie informacji dotyczących działań na rzecz rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz informacji o Europejskim Funduszu Społecznym

Planowane działania:
- Przekazywanie potencjalnym beneficjentom, beneficjentom oraz potencjalnym uczestnikom projektów informacji dotyczących Europejskiego Funduszu Społecznego oraz informacji dotyczących działań WUP realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020.
- Organizacja spotkań informacyjnych, mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o ogłaszanych konkursach, zmianach w wytycznych i dokumentach programowych.
- Udział w targach, piknikach, festynach i imprezach masowych celem informowania społeczeństwa nt. działalności WUP w zakresie wdrażania RPOWP i działań realizowanych w ramach POWER.
- Bieżące aktualizowanie serwisu internetowego WUP dot. POWER i RPOWP, zamieszczanie na nim niezbędnych informacji, dokumentów programowych, wytycznych niezbędnych do przygotowania dokumentacji, w celu przedłożenia w odpowiedzi na ogłoszony konkurs.
- Akcja informacyjno-promocyjna w mediach (np. spoty reklamowe, banery internetowe, biuletyn informacyjny)

Przewidziane efekty:

W zakresie POWER
- Liczba konsultacji w ramach różnych form wsparcia w ramach POWER – 500
- Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego POWER – 13 812
- Liczba uczestników szkoleń dla beneficjentów – 90
- Liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów – 50

W zakresie RPOWP
- Liczba uczestników szkoleń dla beneficjentów w województwie podlaskim – 40
- Liczba odwiedzin serwisu internetowego dot. RPOWP – 19667
- Liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów w województwie podlaskim - 80

Zadanie 3.5 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Cel: wypłata świadczeń pracownikom w razie niewypłacalności pracodawcy oraz dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń ze środków FGŚP,

Planowane działania:
1) Prowadzenie postępowań w sprawach o wypłatę świadczeń pracowniczych na podstawie składanych wniosków i wykazów lub odmowa wypłaty świadczeń w związku z brakiem podstaw prawnych do zaspokojenia roszczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

2) Prowadzenie postępowań windykacyjnych, w tym sądowych, egzekucyjnych i upadłościowych w celu zwrotu należności FGŚP.

Przewidywane efekty:
Ad. 1)
- Liczba pracowników, którym wypłacono świadczenia – 613

Ad. 2)
- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie odstąpienia od dochodzenia zwrotu lub umorzenia w całości lub w części należności FGŚP – 5
- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie określenia warunku zwrotu należności FGŚP – 2

5. ROZDZIAŁ IV. Zarządzanie, monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań w RPD/2017.

Przyjęto następującą strukturę zarządzania, monitorowania i koordynowania RPD/2017:
1. Za koordynowanie realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017r. odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (Wydział Rynku Pracy).
2. RPD/2017 określa działania przyjęte do realizacji na 2017r., w ramach których realizowane będą zadania zgłoszone przez realizatorów, przy czym część z tych zadań stanowi kontynuację z roku ubiegłego.
3. Partnerzy zgłaszający zadanie do realizacji w ramach RPD/2017 odpowiedzialni są za jego realizację. Realizatorzy poszczególnych zadań ujętych w ramach danego działania (Załącznik nr 1 do RPD zawiera wykaz zgłoszonych zadań przyporządkowanych działaniom przyjętym do realizacji na 2017r.), monitorują efekty ich wdrażania i przedkładają informacje **roczne** z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, do dnia **31.01.2018r.,** zawierające co najmniej:
   1) nazwę priorytetu i nazwę zadania w ramach którego podejmowane były przedsięwzięcia,
   2) zwięzłą charakterystykę realizowanego zadania (cel, wykonawcy, podjęte i zrealizowane działania),
   3) wydatkowaną kwotę z podaniem źródła finansowania,
   4) ocenę zgodności realizacji zadania z RPD,
   5) uzyskane efekty w ujęciu ilościowym i jakościowym,
   6) wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.
4. Sprawozdanie roczne z realizacji RPD/2017 opracuje Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku **do dnia 28.02.2018r**. Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy i do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Podlaskiego.
5. Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w obszarach priorytetowych będą monitorowane w oparciu o:
   1) analizę sprawozdań realizatorów poszczególnych zadań w odniesieniu do stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w poszczególnych kartach zadań zgłoszonych do RPD,
   2) analizę wskaźników ogólnych (wykorzystanych w części z zalecanych w KPDZ) stanowiący załącznik nr 1.
6. Zasadę dialogu i współpracy z partnerami społecznymi jako element realizacji polityki rynku pracy przewidziano na etapie opracowania RPD/2017 poprzez włączenie partnerów w proces przygotowania dokumentu i zgłoszenie zadań do realizacji oraz konsultowania projektu dokumentu z wojewódzką radą dialogu społecznego i wojewódzką radą rynku pracy.

6. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji zadań w RPD/2017.

Główne źródła finansowania zadań w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017r. to:
1. Europejski Fundusz Społeczny.

2. Fundusz Pracy.
3. Budżet Państwa.
4. Budżet Jednostek Samorządu Terytorialnego.
5. Środki własne partnerów.

Ostateczna wysokość nakładów na finansowanie założonych działań będzie zależała od aktywności projektodawców i zawartości merytorycznej projektów zgłaszanych do dofinansowania z EFS oraz rezerwy środków FP pozostających w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w samorządach powiatowych realizacji w roku 2017 programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia, ustalona decyzją z dnia 22.11.2016r. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynosi **112.221,3 tys. zł** z czego:

- w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020 – kwota **17.277.637,00 zł** z przeznaczeniem na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,

- w ramach Programu Operacyjnego Wiedza-Edukacja-Rozwój 2014-2020 – kwota **23.828.129,00 zł** z przeznaczeniem na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży.

W ciągu roku kalendarzowego aktywność samorządów powiatowych (PUP) będzie ukierunkowana na pozyskiwanie środków FP pozostających w rezerwie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wysokość pozyskanych środków zależeć będzie od skuteczności poszczególnych powiatowych urzędów pracy czyli jakości składanych projektów/programów.

Informacje (szacowane) dotyczące poszczególnych zadań i źródeł ich finansowania są zawarte w syntetycznych zestawieniach tabelarycznych Załączników nr 2 i 4 do RPD.

ZAŁĄCZNIK nr 1

Wskaźnik	źródło informacji
wskaźnik zatrudnienia wg BAEL ogółem w %: - osób w wieku 20-64 lat, - osób w wieku 15-64 lata, - kobiet w wieku 15-64 lata, - osób niepełnosprawnych (16 lat i więcej).	GUS
Współczynnik aktywności zawodowej ogółem w %: - osób w wieku 15-24 lata, - osób w wieku 55 lat i więcej	GUS
stopa bezrobocia wg BAEL (ogółem w %): - osób młodych w wieku 15-24 lata, - osób starszych w wieku 55-64 lata, - długookresowego (powyżej 12 miesięcy), - kobiet.	GUS
stopa bezrobocia (rejestrowanego)	GUS/WUP
Młodzież niekontynuująca nauki w wieku 18-24 lata	GUS
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu (w %)	GUS
liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	GUS
liczba agencji zatrudnienia w województwie	WUP
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia (w osobach)	WUP
Odsetek bezrobotnych objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP
Efektywność zatrudnieniowa – stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	WUP/MRPiPS
liczba bezrobotnych przypadająca na: - jednego zatrudnionego w urzędzie pracy, - jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy, - jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy, - jednego specjalistę ds. rozwoju zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy,	WUP
Udział pośredników pracy wśród pracowników urzędów pracy ogółem	WUP
Udział doradców zawodowych wśród pracowników urzędów pracy ogółem	WUP
Udział specjalistów ds. rozwoju zawodowego wśród pracowników urzędów pracy	WUP
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	GUS

ZAŁĄCZNIK nr 2

ZADANIA ZGŁOSZONE DO REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2017r.

L.p.	Nazwa instytucji zgłaszającej zadanie	Nazwa zadania
Priorytet I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości		
Z. 1.1.	UMWP Departament EFS	Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP 2014 – 2020
Z. 1.2.	PUP	Wspieranie osób bezrobotnych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy.
Z. 1.3.	WUP Białystok	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku.
Priorytet II WSPARCIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY, ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY		
Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy		
Z. 1.1	WUP Białystok	Świadczenie usług poradnictwa zawodowego
Z. 1.2.	WUP Białystok	Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES
Z. 1.3.	PUP	Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.
Z. 1.4.	WUP Białystok	Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia

		oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP
Z. 1.5.	WUP Białystok	Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim
Z. 1.6.	WUP Białystok	Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPOWP.
Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.		
Z. 2.1.	WUP Białystok/PUP	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 POWER
Z. 2.2.	WUP Białystok	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 POWER
Z. 2.3.	PUP	Aktywizacja osób bezrobotnych do 30 roku życia
Z. 2.4.	KW OHP	Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w ramach działań OHP
Z. 2.5	KW OHP	Aktywizacja osób młodych z grupy NEET
Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.		
Z. 3.1.	WUP Białystok	Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)
Z. 3.2.	UMWP Departament EFS	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Działania 7.1 RPOWP 2014 – 2020
Z. 3.3.	UMWP Departament EFS	Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP
Z. 3.4	UMWP Departament EFS	Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kompetencji społecznych RPOWP 2014 – 2020.
Priorytet III POPRAWA KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU		
Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPO WP 2014-2020
Z. 1.2.	WUP Białystok	Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego
Z. 1.3.	WUP Białystok	Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach ROPWP 2014-2020
Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy		
Z. 2.1.	UMWP Departament EFS	Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 RPOWP 2014-2020
Z. 2.2.	Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku	Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego
Priorytet VII ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI I JAKOŚCI OBSŁUGI RYNKU PRACY		
Działanie 1. Promowanie i rozwój partnerskiego podejścia do podejmowania i realizacji działań na rzecz rynku pracy.		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich
Działanie 2. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji o rynku pracy w tym monitorowania i prognozowania popytu na pracę.		
Z. 2.1.	WUP Białystok	Monitorowanie lokalnych rynków pracy.
Z. 2.2.	WUP Białystok, PUP	Monitorowanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych.
Z. 2.3.	UMWP Departament Rozwoju Regionalnego	Ocena skuteczności wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz do pracowników i przedsiębiorstw w regionie.
Działanie 3. Doskonalenie obsługi klientów urzędów pracy.		
Z. 3.1.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych
Z. 3.2.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji
Z. 3.3.	WUP Białystok	Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego
Z. 3.4.	WUP Białystok	Działania informacyjno – promocyjne w ramach POWER i RPOWP
Z. 3.5.	WUP Białystok	Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

ZAŁĄCZNIK nr 3

Partnerzy Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2017r.

Nazwa jednostki	**Adres**
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie	ul. Mickiewicza 2, 16-300 Augustów
Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Pogodna 63/1, 15-365 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim	ul. 3Maja 17, 17-100 Bielsk Podlaski
Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie	ul. Strażacka 6a, 19-200 Grajewo
Powiatowy Urząd Pracy w Hajnówce	ul. Piłsudskiego 10A, 17-200 Hajnówka
Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	ul. Wojska Polskiego 46, 18-500 Kolno
Powiatowy Urząd Pracy w Łomży	ul. Nowogrodzka 1, 18-400 Łomża
Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach	ul. Wyzwolenia 22, 19-100 Mońki
Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach	ul. Łąkowa 26, 16-500 Sejny
Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach	ul. Leg. Piłsudskiego 3, 17-300 Siemiatycze
Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce	ul. Kryńska 40, 16-100 Sokółka
Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach	ul. Kościuszki 71a, 16-400 Suwałki
Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem	ul. 1 Maja 8, 18-200 Wysokie Mazowieckie
Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie	ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Departament Rozwoju Regionalnego	ul. Poleska 89, 15-874 Białystok
Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	ul. Pozioma 4, 15-399 Białystok
Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku	ul. Warszawska 6, 15-950 Białystok

ZAŁĄCZNIK nr 4

Szacunkowy plan budżetu RPD/2017 (w tys. zł)

Zadania	Ogółem	Z tego						
		środki krajowe					środki zagraniczne	
		FP	PFRON	Budżet Państwa (BP)	budżet JST	środki prywat.	EFS	inne środki UE
PRIORYTET I. Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości								
Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości								
1.1Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPO WP.	**20 554,98**			2 528,26		554,98	17 471,74	
1.2 Wspieranie osób bezrobotnych podejmowaniem działalności gospodarczej.	**9 072,0**[16]	9 072,0[16]						
1.3 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku	* 40,0 (projekt Erasmus+)							40,0
PRIORYTET II. Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy								
Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.								
1.1 Świadczenie usług poradnictwa zawodowego	*							
1.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.	*							
1.3 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.	**60 718,2**[16]	60 718,2[16]						
1.4 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPO WP	**26 997,0**	15 997,0		1 100		550	9 350,0	
1.5 Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim	**8 051,0** w tym: I Edycja - **51,0** II Edycja - **8 000,0**	8 051,0 w tym: I Edycja - 51,0 II Edycja 8 000,0						
1.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPO WP	**5 000,0**			50,0		700,0	4 250,0	
Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.								
2.1. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 POWER	**23 828,12**			3 745,78			20 082,34	
2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na	**5 000,0**			536,0		250,0	4 214,0	

[16] Kwota szacowana w odniesieniu do limitu Funduszu Pracy ustalonego na 2016r.

regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 POWER								
2.3 Aktywizacja osób bezrobotnych do 30 roku życia	**35 531,6**	35 531,6						
2.4 Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w ramach działań OHP	**2 482,0**	186,0		2 296,0				
2.5 Aktywizacja osób młodych z grupy NEET	**860,0**	135,0					725,0	
Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.								
3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)	**2 525,6**		2 053,0		472,6			
3.2 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Działania 7.1 RPO WP	**54 613,0**[17] (w tym konkurs w 2017r.–32 817,3)			3 578,95 (w tym 2017r. – 2 105,26)	4 613,0 (w tym 2017r. – 2 817,34)		46 421,1 (w tym 2017r. – 27 894,74)	
3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP	*brak konkursów*							
3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kompetencji społecznych RPOWP	**38 692,1**[18]						38 692,1	
PRIORYTET III. POPRAWA KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU								
Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy								
1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPO WP	**4 024,0**			120,0		484,0	3 420,0	
1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	**4 600**[19]	4 600						
1.3 Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach RPOWP 2014-2020	**3 300,0**			165,0		330,0	2 805,0	
Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy								
2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 RPOWP	**91 528,96 (w tym BOF 19 950,0)**			9 157,9 (w tym 2000,0 BOF)	4 528,95 (w tym 950,0 BOF)		77 842,11 (w tym 17 000,0 BOF)	
2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego	**532,86**	75,8				457,06		
PRIORYTET IV. ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI I JAKOŚCI OBSŁUGI RYNKU PRACY								
Działanie 1. Promowanie i rozwój partnerskiego podejścia do podejmowania i realizacji działań na rzecz rynku pracy.								
1.1 Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich	*							

[17] Maks. poziom dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektów wynosi: 85% OPS i PCPR, 95% pozostałe podmioty; wkład własny min. 15% wydatków kwalifikowanych OPS i PCPR, min. 5% - pozostałe podmioty.
[18] Budżet obejmuje lata 2016-2018
[19] Założono kwotę z 2016r.

Działanie 2. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji o rynku pracy w tym monitorowania i prognozowania popytu na pracę								
2.1 Monitorowanie lokalnych rynków pracy.	*							
2.2 Monitorowanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych.	*							
2.3 Ocena skuteczności wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz do pracowników i przedsiębiorstw w regionie.	**300,0**				45,0		255,0	
Działanie 3. Doskonalenie obsługi klientów urzędów pracy								
3.1 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych	*							
3.2 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji	*							
3.3 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego	*							
3.4 Działania informacyjno–promocyjne w ramach POWER i RPOWP	**122,0** w tym: POWER- **59,0** RPOWP- **63,0**				18,72 w tym POWER-9,27 RPOWP-9,45		103,28 w tym POWER- 49,73 RPOWP-53,55	
3.5 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	*							

* zadanie realizowane ze środków przeznaczonych na działalność statutową

Zestawienie (w tys. zł)

Priorytet	FP	PFRON	BP	BJST	środki prywatne	EFS	Inne UE	Ogółem
Priorytet I	9 072,0		2 528,26		554,98	17 471,74	40,0	**29 666,98**
Priorytet II	120 618,8	2 053,0	11 306,73	5 085,6	1 500,0	123 734,54		**264 298,67**
Priorytet III	4 675,8		9 442,9	4 528,95	1 271,06	84 067,11		**103 985,82**
Priorytet IV				63,72		358,28		**422,00**
Razem:	**134 366,6**	**2 053,0**	**23 277,89**	**9 678,27**	**3 326,04**	**225 631,67**	**40,0**	**398 373,47**